Узбекистон Республикаси номидан ХАЛ КИЛУВ КАРОРИ

Галлаорол тумани

2024 йил 12 январь

Ғаллаорол туманлараро иқтисодий суди раиси-судья Ш.Қодиров раислигида, судья ёрдамчиси Э.Мамаражаповнинг котиблигида, даъвогар вакили О.Қулдошев (2024 йил 12 январдаги 6-сонли ишончнома асосида) иштирокида, даъвогар "BMB-AGROKLASTER" масъулияти чекланган жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Жиззах вилоят худудий бошқармасининг жавобгар "ТОЖДОР" фермер хўжалигидан 16.516.840 сўм қарздорлик ва 4.955.052 сўм жарима ундириш тўгрисидаги даъво аризаси бўйича ишни Ғаллаорол туманлараро иқтисодий суди биносида бўладиган очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Жиззах вилоят худудий бошқармаси "BMB-AGROKLASTER" масъулияти чекланган жамияти манфаатида жавобгар "ТОЖДОР" фермер хўжалигига нисбатан Галлаорол туманлараро иқтисодий судига даъво ариза билан мурожаат қилиб, 16 516 840 сўм қарздорлик ва 4 955 052 сўм жарима суммасини ундириб беришни сўраган.

Даъвогар вакили суд мажлисида даъво талабини қўллаб-қувватлади.

Жавобгар вакили суд мажлисига келмади.

Суд иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъво талабини қисман қаноатлантиришни лозим топади.

Иш хужжатларидан кўринишича тарафлар ўртасида 2022 йил 26 сентябрдаги F/4-10-сонли "Қишлоқ хўжалик махсулотлари харид қилиш бўйича" контрактация шартномаси тузилган.

Мазкур шартнома шартларига кўра, "BMB-AGROKLASTER" масъулияти чекланган жамияти "ТОЖДОР" фермер хўжалигига бунак сифатида 32 016 840 сўмлик уруғлик саримсоқ (чеснок) ва минерал ўғит берган.

Жавобгар фермер хўжалигининг даъвогар МЧЖ га етказиб берган махсулоти билан бунак сифатида берилган уруғлик ва минерал ўғит қиймати қисман қопланган бўлиб, хозирда хўжаликни жамият олдида қопланмаган 16 516 840 сўм қарздорлиги қолган. Шунга кўра ушбу суммани ундириш ҳақида судга мурожаат қилинган.

Қайд этилганлардан келиб чиқиб суд даъво талабини асосий қарздорлик суммасини ундириш талабини қаноатлантиришни лозим топади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Фукаролик кодексининг 236-моддасига кўра, мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофик, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса - иш муомаласи одатларига ёки одатда кўйиладиган бошка талабларга мувофик лозим даражада бажарилиши керак.

Даъвогар бундан ташқари жавобгардан топширилмаган маҳсулот қиймати яъни, 16 516 840 сўмдан келиб чиқиб унинг 30 фоизи миқдорида 4 955 052 сўм жарима суммасини ҳам ундиришни сўраган.

Тарафлар ўртасида тузилган шартноманинг 5.2-банидан кўринишича, шартномада белгиланган микдорда ва ассортиментда, турлар бўйича муддатларда махсулот топширишдан аоссиз бош тортганлиги учун "Етказиб берувчи" "Буюртмачи" га топширилмаган махсулот қийматининг 30 фоизи микдорида жарима тўлашлиги кўрсатилган.

Суд даъво аризасининг жарима ундириш талабини мухокама килиб хусусан, неустойкани мутаносиблиги, мажбуриятни бажариш даражасини, мажбуриятда иштирок этаётган тарафларни, кредиторнинг манфаатларини эътиборга олиб жарима ундириш талабини кисман 1 500 000 сўмга каноатлантиришни лозим топади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 326-моддасига кура, агар тўланиши лозим бўлган неустойка кредиторнинг мажбуриятини бузиш оқибатларига номутаносиблиги кўриниб турса, суд неустойкани камайтиришга ҳақли эканлиги, бунда қарздор мажбуриятни қай даражада бажарганлиги, мажбуриятда иштирок этаёттан тарафларнинг мулкий аҳволи, шунингдек кредиторнинг манфаатлари эътиборга олиниши кераклиги, суд алоҳида ҳолларда қарздор ва кредиторнинг манфаатларини ҳисобга олиб, кредиторга тўланиши лозим бўлган неустойкани камайтириш ҳуқуқига эга эканлиги кўрсатилган.

Суд харажатларини тўлик жавобгарга юклаш лозим бўлади.

Юқоридагиларга кўра ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236, 326, 333-моддаларини ва Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 21-боб қоидаларини қўллаб, суд

карор килади:

Даъвогарнинг даъво аризаси қисман қаноатлантирилсин.

Жавобгар "ТОЖДОР" фермер хўжалигидан даъвогар "ВМВ-AGROKLASTER" МЧЖ фойдасига 16.516.840 сўм асосий қарз, 1 500 000 сўм жарима ва 34.000 сўм почта харажати ундирилсин.

Жавобгар "ТОЖДОР" фермер хўжалигидан Республикаси бюджетига 429.438 сўм давлат божи ундирилсин.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач ижро варақалари берилсин.

Хал қилув қарори қабул қилинган пайтдан бошлаб бир ой муддат ўтгач қонуний кучга киради.

Мазкур ҳал қилув қароридан норози тараф бир ой муддат ичида аппеляция тартибида, ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг эса олти ой ичида касация та рол туманлараро иқтисодий суди орқали Жиззах вилоят су шлар бўйича судлов хайъати)га шикоят (протест) бериши м

Судья

Ш.Кодиров